

Vaikutusten ennakoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Muutokset nykyiseen arviointilomakkeeseen punaisella tekstillä

Riistaveden lähikirjaston aukioloajan muutos omatoimiratkaisun käyttöönoton myötä 11.9.2023 kirjaston siirryttyä Riistaveden monitoimijataloon

Valmistelija Kirjastotoimenjohtaja Päivi Savinainen, Nilsiä ja Riistaveden lähikirjastonjohtaja Lea Salo
Lisää tähän valmisteluryhmä, jos arviointi on tehty ryhmässä

Merkkien selitykset

- ++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus
- + Lyhytaikainen myönteinen vaikutus
- o Neutraali vaikutus
- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
- Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset			
Kuopion strategia: Kuopio 2030 strategia			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Hyvinvoiva ja yhteisöllinen <ul style="list-style-type: none"> • Elinympäristö ja osallisuus • Hyvinvointia edistävät elintavat ja sosiaaliset verkostot • Elinikäinen oppiminen, työ ja toimeentulo • Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	++	Riistaveden lähikirjaston omatoimiratkaisu pidentää Riistaveden lähikirjaston aukioloaikaa 61 tuntia viikossa (28 tunnista 89 tuntiin). Asiointimahdollisuudet sekä mahdollisuudet vapaa-ajan mielekkääseen tekemiseen ja kokemiseen laajenevat ja hyvinvointia edistävät elintavat osaltaan mahdollistuvat.
2	Elinvoimainen ja kasvava <ul style="list-style-type: none"> • Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö • Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys • Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus • Kasvava matkailu ja vetovoimaiset tapahtumat • Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	++	Omatoimikirjastot ovat osa rohkeaa ja kestävästä kaupunkikehitystä.
3	Ilmasto- ja resurssiviisas <ul style="list-style-type: none"> • Kiertotalous ja resurssiviisaus • Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta • Huoltovarmuus ja kriisinsietokyky	++	Riistaveden lähikirjaston omatoimiratkaisu ja aukioloaikalisäys tuovat neliöt tehokkaaseen kuntalaisten käyttöön ja on osa resurssiviisautta.
4	Uudistuva ja yhdessä tekevä <ul style="list-style-type: none"> • Sujuva ja uudistuva toiminta • Uudistuva johtaminen • Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö • Kestävä talous	++	Lähikirjastojen kehittäminen omatoimikirjastoiksi on hyvä esimerkki sujuvasta ja uudistuvasta toiminnasta.

	Poikkileikkaavat tavoitteet: <ul style="list-style-type: none"> • Digitaalisuus, kumppanuus, kansainvälisyys 	++	Omatoimikirjastoratkaisuissa hyödynnetään digitaalisuutta ja se luo myös mahdollisuuksia digitaalisuuteen asiakkaille.
Johtopäätös ja perustelut: Riistaveden lähikirjaston omatoimiratkaisu hyödyntää digitaalisuutta ja mahdollistaa kirjaston palvelut asiakkaille myös silloin, kun henkilökunta ei ole paikalla. Tämä lisää mahdollisuuksia hyvinvoinnin edistämiseen sekä on osa uudistuvaa, rohkeaa, kestäväää ja resurssiviisasta kaupunkikehitystä.			

Vaikutukset ihmisiin (Päätösten sosiaaliset ja terveysvaikutukset eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)			
Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia: Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki_x__ Lapset___ Nuoret___ Aikuiset___ Ikääntyneet___ Kohdistuuko päätös jonkin tiettyyn väestöryhmään Ei, Kyllä, mihin _____			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	++	Palvelujen saatavuus paranee omatoimiratkaisun mahdollistaessa kirjastopalveluiden paremman saatavuuden.
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	++	Kuntalaisten osallistuminen ja osallisuus paranevat aukioloaikojen laajennuttua.
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistämiseen, riskikäyttäytymiseen)	o	Välillisiä positiivisia vaikutuksia
4	Terveysteen (fyysinen, psyykinen, sosiaalinen)	o	Välillisiä positiivisia vaikutuksia
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	++	Kuntalaisten tiedonsaanti ja osallistumisen mahdollisuudet paranevat aukioloaikojen laajentumisen myötä.
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	o	Välillisiä positiivisia vaikutuksia.
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	++	Kirjastopalvelut kuuluvat kaikille tarjottaviin sivistyksellisiin peruspalveluihin, jotka maksuttomina kaventavat hyvinvointieroja ja edistävät tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.
Johtopäätös ja perustelut Riistaveden lähikirjaston varustaminen omatoimikirjastoksi ja aukioloaikojen lisääntyminen parantavat palvelujen saatavuutta ja sitä kautta parantavat myös kuntalaisten osallistumista, osallisuutta, tiedonsaantia ja sillä on myös positiivisia välillisiä vaikutuksia. Kirjastopalvelut kuuluvat kaikille tarjottaviin sivistyksellisiin peruspalveluihin, jotka kaventavat hyvinvointieroja sekä edistävät tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.			

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Vaikutukset, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaistuista.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	o	
2	Maaperään, vesistön ja luonnon monimuotoisuuteen	o	
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	o	
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätysasteeseen	o	
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuriperintöön	o	
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	o	
Johtopäätös ja perustelut Voi olla välillisiä vaikutuksia.			

Vaikutukset kunnan talouteen ja henkilöstöön			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne)	++	Omatoimisuusmahdollisuus vähentää sijaisten tarvetta ja mahdollistaa kirjaston työntekijän osallistumisen entistä paremmin koulutuksiin.
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	++	Sijaisten tarve pienenee ja kirjaston työntekijän mahdollisuudet osallistua koulutuksiin kasvaa, kun omatoimiratkaisun vuoksi kirjasto voidaan laittaa tarvittaessa omatoiseksi lyhyiksi ajoiksi.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	++	Kirjaston laajemman käytön mahdollistuminen edistää ja edustaa tuloksellisuutta ja tuottavuutta.
Johtopäätös ja perustelut Omatoimiratkaisu paitsi mahdollistaa laajemmat aukioloajat, niin se myös pienentää sijaisten tarvetta ja mahdollistaa henkilökunnan osaamisen kehittämisen entistä paremmin.			

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenne- ja kunnallistaloustalouksista tai kunnan talouspolitiikasta.)			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	0	
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	0	
3	Työpaikkojen muodostumiseen	0	
4	Yritysten kehittämiseen	0	
5	Yritysten työvoiman saantiin	0	
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	0	
7	Yritysten asiakasvirtaan	0	
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	0	
Johtopäätökset ja perustelut Voi olla välillisiä vaikutuksia.			

Täydentävien arviointien toteuttaminen

Onko päätöksestä tehty:

- Laajempi lapsivaikutusten arviointi: Ei
- Tiedonhallintalain mukainen muutosvaikutusten arviointi: Ei
- Maaseutuvaikutusten arviointi: Ei
- Muu vaikutusten arviointi: Ei

Onko päätöksestä tehty vaihtoehtotarkasteluja: Kyllä.

Kuopion kaupunginkirjaston omatoimikirjastoverkosto on tarkastellut vaihtoehtoisia aukioloaikoja omatoimikirjastoille. Omatoimikirjastoverkosto on kuitenkin valtakunnallisten ja Kuopion paikallisten omatoimiraikaisujen toimivuuden näkökulmasta päätenyt siihen, että nykyiset omatoimikirjastojen aukioloajat ovat tarkoituksenmukaiset palvelu- ja turvallisuusnäkökohdat huomioiden.